

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timisoara, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 6 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1000 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Kültisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

ÉVFOLYAM. 237. SZÁM

TIMISOARA, 1929 OKTÓBER 17, CSÜTÖRTÖK ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

EGY HÓNAP MULVA LESZNEK A KÖZSÉGI VALASZTÁSOK. Bukarestből jelentik: A közigazgatási törvény életbe léptetésére és gyakorlati keresztülvitelére vonatkozólag a övő héten nagyjelentőségű intézkedések történnek. A Curentul úgy értesül, hogy az egész országban november 15 és december 1 napjai között lesznek a községi és megyei választások. Az új tanácsok még jóval december harmincegyediké előtt megalakulnak, hogy az 1930. évi költségvetést megszavazhassák.

TÖRVÉNYJAVASLAT KET BÉCSI BANK FUZIÓJÁRÓL. Bécsből jelentik: A Bodenkreditanstalt és a Kreditanstalt fuziójával kapcsolatosan ma törvényjavaslatot terjesztenek a parlament elé és a javaslat csütörtökön kerül tárgyalásra. A törvényjavaslat a Bodenkreditanstalt privilégiumának a Kreditanstaltra való átruházását tartalmazza. Módosítja ezen kívül a javaslat a részvényesek szavazati jogait is. Eddig ugyanis minden részvényesnek, bármennyi részvénye volt is, legfeljebb tíz szavazata volt. Néhány héten belül a fuziót perfektuálják.

HIRTELEN ELHUNYT BELGA DELEGATUS. Baden-Badenből jelentik: A nemzetközi jóvátételi bank szervező bizottsága tegnap délelőtt megbeszélést tartott. Az ülés elején az elnöklő Reymolds amerikai delegátus, a newyorki bank elnöke, elbucsztatja a váratlanul elhunyt Delacroix belga delegátust, akinek emlékéért Morret francia kiküldött méltatta. A szervező bizottság elhatározta, hogy az elhunyt belga delegátus érdemeit jegyzőkönyvbe foglalja és a gyász jeléül ülését felfüggeszti. Delacroix tegnap reggel öt óra tájban lett hirtelen rosszul és mielőtt orvost hívhattak volna, már meghalt.

AZ ANGOL KORMÁNY NYUGDIJ-REFORMJA. Londonból jelentik: Az új parlamenti ülészek megnyílása alkalmával a polgári sajtó figyelme a kormány nyugdíjtervezete felé fordul. Ez a tervezet a hatvan-hatvanöt éves munkásoknak heti husz, a nős munkásoknak pedig harminc schilling nyugdíjat kíván juttatni. Az idősebb korosztályok nyugdíjazásával a kormány reméli, hogy a munkanélküliség enyhíthet.

A parasztpárt ultimátuma a miniszterelnökhöz

Bukarest, október 16. (Tudósítónk telefonjelentése.) Mihalache földművelésügyi miniszter tegnap írásos ultimátumot küldött Maniu Gyula miniszterelnöknek, amely a következő négy pontot tartalmazza:

1. Az erőviszonyok azonnali helyre-

állításra a parasztpárt és a nemzeti párt között.

2. A pénzügyi tárcát Madgearu-nak kell átadni.

3. Az egészségügyi és közlekedésügyi miniszterium szintén a parasztpárt részére tartandó fenn.

4. Revízió alá kell venni az összes

kinevezéseket, hogy az erőviszonyokat ezen a téren is egyensúlyba lehessen hozni.

Az ultimátummal kapcsolatosan a Viitorul megjegyzi, hogy Maniu kénytelen lesz Mihalache követeléseit teljesíteni.

A megalkuvás nem jó magyar iskola

Írta: VUCHETICH ENDRE dr.

Temesvár, október 16. Azt szokták mondani, hogy a politika a megalkuvások iskolája és akik ezt mint egy természetes örökséget ismeretlen elődöktől minden alkalommal fennen hangoztatják, amikor bármilyen politikai akcióról van szó, bizonyára maguk sincsenek tisztában a megalkuvás súlyos jelentőségével. Amint a kereskedő presztizsét nem emeli a hitelezőivel való egyezkedés, éppenugy rontja az egyes politika pártok értékét és értékelési lehetőségét az, ha folytonos megalkuvással igyekeznek érvényesülni. A kereskedő üzleti tevékenysége nem merülhet ki folytonos egyezkedésekben és a politikai pártok sem azért vannak, hogy a megalkuvások sötét zavarosában halásszanak.

Nem lehet megalkuvás a kenyere különösen nemzetkisebbségi pártok, melynek az időközönként ismétlődő választási ügyeken kívül, fontosabb és jelentőségesebb hivatása is van. Áll ez elsősorban a romániai magyarságra, amely ezer esztendőn át tartott nemzeti önállóság után most szakadt kisebbségi sorsba. Ez a sors új feladatok elé állította új megoldási lehetőségeket kutatásának minden nehézségével és felelősségével. Ezt a felelősséget kell érezni nemesak a vezetőknek, hanem ennek a tudatnak kell élnie minden magyarban. Mi romániai magyarok kivétel nélkül mindannyian még a kisebbségi politika iskolapadjaiban ülünk, ahol sokat kell még tanulnunk. Tanulhatunk más nemzetkisebbségek történelméből és azokból az eseményekből, amelyek körülöttünk,

nem mindig barátságos érülettel irányunkban, zajlanak. A multak eseményei és a jelen történései arra tanítanak, hogy nem megalkuvás a mi utunk. A megalkuvás gerinctelenségre nevel, elvész az önérték, elsikkad a nemzeti öntudat és innen az emelkedésig csak egész kicsiny a lépés.

Ezért nem járhatjuk a megalkuvásnak ígéretekkel és kényelmi frázisokkal kikövezett útját. Nem, még akkor sem, ha az pillanatnyi előnyökkel kecsegtetne. Ezek az előnyök sokszor nem érnek fel egy tál lencsével sem, mely egész jövődönknek ára akar lenni. Éppen a legutóbbi országgyűlési választások bizonyították, mit jelent a gerincesség. Még a Bánságban is, — és talán különösen a Bánságban — ahol egyetlen képviselőt sem tudtunk a parlamentbe küldeni. Ki merné mégis azt állítani, hogy ez a választás hiábavaló volt? Ki merné azt mondani, hogy esetleg a kormánypárttal együtt haladva külön képviselőhöz jutottunk volna és ezzel többet használtunk volna a kisebbségi szellem megerősödésének? Az eredmény, mely országos viszonylatban erősítette a magyarság jelöltjeit, megmutatta önmagunknak is saját erőnket. Önmagunknak, a kisebbségi testvérnemeknek és a román pártoknak is. Ez kétségtelenül olyan siker volt, amelynek jelentőségét lebecsülni nem szabad. Ez a siker felfokozhatta önbizalmunkat, felemelte a kétkedőket, erősítette a csüggedőket — iskola volt mindannyiunknak. És ezt az ered-

ményt, erőinknek további felfokozását akarják most lehetetlenné tenni azok, akik a közelgő községi választásokon az önmagukkal való megalkuvás útjára léptek oldalba rugva népi szervezetüket. Ha feltesszük, hogy mégannyit használnának is az egyesnek, ami nem valószínű, akkor is olyan mérhetetlen károkat okoznak a magyar közösségnek, amelyeknek ódiomat viselni kell. Viselni kell az ódiomat az egész magyarsággal szemben.

A megalkuvások korszaka lejárt. Új szellők fujdogálnak. Azt kívánjuk mi is, hogy azok a népközösségek, azok a társadalmi rétegek, amelyek érdekel összeegyeztethetők, keressék egymással a megegyezés lehetőségét. Ez a megegyezés azonban ne megalkuvás legyen, hanem becsületes szövetség, melynek mindenki előnyét látja. Ez áll a községi választásokra is. És ha akadt olyan, magát magyarnak valló polgár, aki kijelentette, hogyha neki választani kell foglalkozása és magyarsága között, akkor egy pillanatig sem habozik magyarságát megtagadni, úgy én azt mondom, ám tegye, soha nem volt benne igaz magyar érzés. Azt mondom, ha nemzetiségét ilyen könnyen megtagadja, mennyivel könnyebben tagadja meg hivatását majd, ha érdekei úgy kívánják. És odakiáltom neki, hogy inkább legyen eggyel kevesebb magyar abban a községi tanácsban, de az igaz magyar legyen és sem árulásnak, sem megalkuvásnak ne köszönje megválasztását. Ezt kívánja nemesak a magyar becsület, hanem a magyarság jövődöje is.

Őszi és téli térfikabátok, felöltők, TRENCH-COATOK, férfi- és gyermeköltönyök, bőrkabátok, különlegességek legolcsóbban csak a Józsefvárosban kaphatók.

Hemli H. és Fia

ruháüzletében, Kossuth Lajos-u. 29. szám. Mérték utáni rendeléseket a legrövidebb időn belül.

Farkasszemmet nézek a Lovcsennel

A borzalmak borzalmának emléke — Találkozás Nikita volt székvárosában volt temesvári hadifogollyal — Mozi lett a parlamentből — Királyi audiencia a fa alatt és minisztertanács a kávéházban

Cetinje, október elején.

Autóink nagyot lélegzik, most kaspaszkodik a huszonhatodik szerpentinre. Ezerhatszáz méteres magasságban tekintünk Cattaróra, távolabb Castelnovo nyújt bizarr képet tengerész-kaszárnyáival, amott az Adria öblébe éppen most fut be egy angol hadihajó. A gépkocsink nagyot szuszog: felért a szerpentin legmagasabb pontjára. A napsugár alattunk tüzel, mi pedig egy fekete felhőreteg ködfátyolán át farkasszemmet nézünk a Lovcsennel. Ide kandikál a csúcsa és mintha egyszerre ezer és ezer láthatatlan szellemkéz fehér lapokra rótt betűket tartana a szemünk elé. Conrad és Höfer jelentések: a Lovcsenen minden csendes...

Igen, a Lovcsenen most minden csendes... De mégis, mintha a fekete sziklákon öreg magyar népfelkelők esontváza lejtene táncot a metsző szél ütemére. Összébbszorgom magamon a köpenyt és tágra nyit szemmel mered nézéseim még mindig a Lovcsenre. Mintha fülembé zugna még a fegyverzaj, az ágyubömbölés, a komandok szava. Pedig csend honol, csak a szél zug és apró esőcseppek áztatják az arcot. Mintha sós lenne az izük... Talán késői könnyek...

A napkorong glóriát fon a Lovcsen ormára. Bucsuzunk a borzalmak borzalmának emlékeitől. Lassan a völgyben hivogatóan csábit Cetinje. Még egy-két nekiiramodás és az autó befordul Cetinje főutcájára. A Fekete-Hegyek országának fővárosa... Az egykori országszékhely ma szomorú, kihalt város. Mindössze ötezer lakosa van Nikita egykori fővárosának.

Itt az emberek a multból táplálkoznak, a multból remélnek és a multból élnek. Mintha csak mellékkörülmény lenne az, hogy a hivatalos helyiségek ormán a kék-fehér-vörös jugoszláv zászlót lengeti a szél. Itt a multba révedez a tekintet. Minden árusítóbodában első helyen ölik szemembe Nikita nagyszerűen sikerült képe, mellette Mileva, a fejedelemasszony markáns vonásai vehetők meg képealap alakjában. Távolabb a montenegrói vitézek areképesarnoka diszeleg. Hódolatlejes szeretet övezi körül ma is Nikita emlékét.

Az első ut a királyi palotához vezet, mely vidéki kuria benyomását kelti. Csegetünk. Nem válaszol senki. Egyszerre magas montenegrói közelít felénk. Németül szólít meg, kitünően beszéli a nyelvet. Megkérdezem:

— Talán miniszter volt a régi időkben, hogy ilyen nagyszerűen beszél németül?

— Akkor Nizzában élnek és élvezném a kegydíjat — volt a válasz.

Kiderült, hogy hadifogoly volt Temesvárott és ott tanult meg németül. Soha nem hittem volna, hogy Cetinjében Gyurgyevics Alje volt montenegrói őrmester-hadifogolynak fogom elmondani, hogy a Lloyd-soron most merre jár a villamos és tizenhárom év óta még mindig tíz percet kell egy-egy kocsira várni. Hogy — sajnos Raguzában harminc lei egy borjusült, Temesvárott pedig negyven és még több. A meginterjuvultatásom után

legújabb ösmerősömi készséggel ajánkozott a vezető szerepre.

Az egykori orosz kadétiskolában most ifjakat tanítanak a pravoszláv hittudományokra. A kolostor mellett egy földszintes épület. Belépünk. Háborus emlék. Osztrák-magyar mérnökök készítették. Mellette eléggé széles téren szürke nagyterjedésű épület: az egykori központi kormányzati palota. Itt székelt a hat miniszterium, a parlament és a legfelső bíróság.

— Az épületben — magyarázza vezetőnk — most különböző hivatalos helyiségek nyertek elhelyezést. Posta, bíróság...

— És mi lett a parlament terméből?

— Mozi — hangzik a válasz.

Gyurgyevics Alja és én egymásra nézünk. Ugy hiszem, mindketten a mozi-parlamenttel ezuttal egyet gondoltunk.

A királyi palota. A esengetésre megjelenik az ór. Udvari lakája volt valamikor Nikitának. Vastag vörös szőnyeg fut fel a lépcsőkön, márványdiszek, — belülről már inkább királyi lakhoz hasonlít. Végigjárjuk a termeket. Teljes butorzat van az összes szobákban. A falakon képek. Az egyik az olasz király, Nikita veje. Az Adriára néz. Majd sorban a tizenegy királyi gyermek képe következik. A lakáj ki-

mértén és hidegen magyaráz. Harmincyolc szobája van a palotának. Csodálom, hogy a butorzatból semmi sem hiányzik:

— Kérem az osztrák-magyarok nem vittek el semmit...

Hatalmas képről Nikita teljes életnagyságban montenegrói diszben mosolyog le ránk, amott mint egyik K. u. K. ezred volt tulajdonosa mereng. Végigjártuk az összes termeket és újból a konak előtt állunk. A konak előtt néhány lépésnyire terebélyes fa történelmet hirdet.

— Itt tartotta Nikola — szól a vezetőnk — naponta a kihallgatásokat. Itt beszélgetett népével és az audiencia után az átellenben levő Szentpétervár kávéház teraszán felhajtott egy-két korsó sört. Ott folytatódta a miniszterekkel a politikai viták.

A Szentpétervár-kávéház homlokzatán már „Beograd” név diszeleg. Szentpétervár nevét is elsöpörte az új idők hulláma. A kávéház faláról azonban ránk mosolyog Nikita képe, ott ül tizenegy gyermekétől körülvéve. A szomszédos kolostorban litániára harangoznak, szerzetes növendékek imára kuleselják kezüket, a nap áldozóban van és korongja most eszokolja homlokot a Lovcsen öreg „hősi halott” népfelkelőit... Grósz Dezső.

Elbocsátották a vasut szolgálatából a goromba vámtisztet

Temesvár, október 16.

A temesvári vasutigazgatóság fegyelmi bírósága most foglalkozott Banceanu Konstantin volt vasuti vámtiszt ügyével. Banceanu évek n keresztül működött a temesvári vasuti vámhivatalban, ahol a felekkel basáskodott. A legudvariasabb megszólításra gorombasággal felelt és ha valaki ez ellen felszólalt, annak az arcába köpött. A szállítási vállalatoknak, amelyek kénytelenek voltak vele dolgozni, valóságos réme volt. Csak akkor állott velük szóba és csak akkor intézte el dolgaikat, ha pénzelték. A terrorizált temesvári vállalkozók végül gyűlésre jöttek össze, amelyen külön-külön előadták sérelmeiket és együttes feljelentést tettek a vasutigazgatóság ellen Banceanu ellen. A megindult vizsgálat a vádat igazoltnak találta, mire Banceanut állásától felfüggesztették. Banceanunak erre első dolga volt haladéktalanul Bukarestbe

utazni, ott összeköttetései révén sikerült neki kieszközölni, hogy a vezérigazgatóság egyik tisztviselője Temesvárra jött és a felfüggesztést hatályon kívül helyezte. A temesvári kerületi vasutigazgatóság erre magához fordult, aki az iratokat felülvizsgálta és elrendelte Banceanu Konstantin újbóli felfüggesztését és a fegyelmi bíróság elé való állítását. A fegyelmi bíróság tárgyalásán Banceanu tagadta, hogy a felekkel gorombáskodott és tőlük pénzeket kényszerített volna ki. A nagyszámu tanu azonban, akit kihallgattak, mind megcáfolta Banceanu Konstantin tagadását és a szemébe mondták, kitől, hányszor és mennyi pénzt kapott. A fegyelmi bíróság a vádat mind beigazoltaknak találta és ítéletében kimondta Banceanunak a vasut szolgálatából való elbocsátását. Ezen ítélet ellen fellebezés nincsen és így az jogerős.

A legolcsóbb szőnyegház

szenzációs árai:

Futó gyapju 60 cm	95 lei	Ottomántakaró Toledo	1200 lei
„ Harlem 90 cm	170 „	„ román mintával	1350 „
„ 70 cm	150 „	Harlem-szőnyeg 2×3 m	1600 „
Ebédlőszőnyeg perzsa mintával	750 „	Kidderminster 2×3 m	2200 „
Asztalterítő Mouqette	650 „	Ágyelé, Szmirna	99 „
Ottomántakaró	1500 „	Veleur I-a minőség 2×3 m	2700 „
„ Mikadó	1400 „		

Üti-, ágy-, lótakarók, függönyök, legújabb divatu sztórok nagy választéka. Gyapjuszövetek 260— leitől feljebb.

PETRI E., Timisoara IV.

Str. Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 15.

Klein Jenő

Temesvár, október 16.

Temesvár mérnöki karát érkező vesztés érte. Egyik tekintélyes közbecsülésben álló tagja, Klein Jenő mérnök ötvenegy éves korában Budapesten meghalt. Másfél évvel ezelőtt megbetegedett és három hónapig utazott Budapestre, hogy ott gyógyuljon. Állapota átmenetileg jobbra fordult és Temesvárott ismét családjá még hétfőn délután telephelt. Azt a hírt kapta, hogy a beteg jött és magától. Annál fájdalmasabb volt az a távirat, amely kedden érkezett Temesvárra és közölte, hogy Klein Jenő hirtelen meghalt. A halálát valószínűleg még e héten megmeszárják és itt temetik a hirtelen elhunyt özevegye, született Blum család, egyetlen fia, Bandi, valamint a nagy számú rokonság gyászolja.

Klein Jenő mérnök tanulmányait a budapesti művelődési és szociális elvégzése után Temesvárott folytatta. Meg működését és 1912-ben belépett a Telebank és Építő Részvénytársaságba, amelynek ügyvezető igazgatója lett. A vállalatot tizenhat esztendőig keresztül vezette, azonban a gazdasági viszonyok rosszabbodása következtében az építkezés erősen megcsappant, aminek következtében a Telebank részben beszüntette működését. Klein Jenő akkor kivált a részvénytársaságból és önállósította magát. Élénk tevékenységét fejtett ki az iparosságok védelmének megvédése körül, am az ipari munkaadók azzal hálálták meg, hogy a szindikátus elnökévé választották. Vezető tagja volt egész sereg társadalmi egyesületnek és a Magyar Pártnak is jelentős tényezője volt. Legutóbb most épülő Magyar Ház építését Klein Jenő vállalta el. Mindenkiel szívesen kedves, előzékeny, udvarias volt és általában számos tisztelőjét és barátjától is el igaz részvétellel.

Kaucióját követelt

Iritz Zsigmond volt főpincér

Temesvár, október 16.

Hüpfel János főpincér feljelentést tett a temesvári ügyészségen Iritz Zsigmond vendéglős ellen, aki a Ferdinánd-szálló éttermeiért volt bérlője, szeptemberben a Tz. Kázinó bérlőjével, Böhm Mihálylyal társult. Akkor felszólította Hüpfel Jánost, hogy lépjen be hozzá főpincérnek. Hüpfel a felajánlott árat elfogadta és Iritz Zsigmondnak nyolcvanezer leinyi kauciót és huszonöt leiel kölesönt adott. Október első napján Iritz Zsigmond felmondott Hüpfel Jánosnak, de nem adta vissza hatvanötezer leinyi pénzt, ugyanakkor azonban elfogadta H a s Antal főpincért, aki hatvanezer leies kauciót adott. Hüpfel János, amikor napokon keresztül hiába kérte vissza a pénzt, a rendőrségen feljelentést tett Iritz ellen, aki tegnap a rendőrségen tizenhatezer leifizetett le Hüpfel javára és a többi későbbre ígérte. Hüpfel János nem fogadta el a tizenhatezer leit, hanem megcsodálta hozzá, hogy pénzt nem kért, hanem összegben megkapja és azért feljelentést tett az ügyészségen. A rendőrség az iratokat a Hüpfel által visszautartott tizenhatezer leiel együtt áttette az ügyészségre.

A kommunista-per utolsó három vádlottját is szabadlábba helyezték

Temesvár, október 16.

Harmenéhárom nap előtt, a tizenhárom tárgyalási napon, hirdette ki a temesvári törvényszék a kommunista-perben az ítéletet és a felelősség márnap a temesvári ítéletábra elé került, amelynek tanácsában Peritiu tanácselnök elnökölt, szavazóbizkosként Labontiu Emil és Dobrotescu Miklós szerepeltek. A vádlott Constantinescu Scarlet táblafőügyész helyettes képviselte, míg védelmet Zissu, Patrascanu Bürger dr. ügyvédek látták el. sértetteket Sopron ügyvéd képviselte.

A felelősségi tárgyalás gyors menetben folyt le. A hatalmas iratcsomót, a törvényszéki ítéletet, amely

Müllert, Krebszt és Stromingert a bíróság fegyveres ellentállásban felbujtóként egy-egy évi börtönbüntetésre, a többi negyvenkét vádlottat két hónaptól nyolc hónapig terjedő szabadságvesztésre ítélte.

Dobrotescu Miklós, a temesvári táblához ujonnan kinevezett táblabíró referálta és beigazolta, hogy a tábla ennek rendkívül nagy tudású jogászt nyert, aki a nagy per hatalmas anyagát világosan fejtegette. Utána Constantinescu Scarlet főügyész helyettese mondotta el vádbeszédét. Vádbeszédében hangsúlyozta, hogy súlyos felelőséget érez, mikor a vádat fentartja és a büntetés súlyosítását kéri.

Magam is kétségbe vonom, — mondotta — hogy a munkásoknál fegyver lett volna, azonban ez még nem zárja ki a fegyveres szövetkezést.

Nézetem szerint a székek és asztalok, amelyekkel a munkásság barrikádokat emelt, szintén fegyveres ellentállás ellegével bír. Az ellentállás, amit a munkásság kifejtett, aktív és nem passzív volt, mint például a sztrájk. A vádlottak büntetésének súlyosbítását kérte.

A védelem nevében először Patrascanu szólalt fel. Nézetem szerint április hetediké csak előjáték volt a szakszervezetek felosztatásához és a munkásmozgalom letöréséhez. Nem a munkások provokáltak, hanem a kormány...

Elnök: Kérem a politikai természetű célozgatásoktól tartózkodni, itt nem politikai beszédet mond...

Patrascanu: Ugy érzem, hogy a védői szabadság megengedi, hogy itt elmondhassam mindazt, ami az ügyre világosságot deríthet és amivel védeceim helyzetén segíthetek.

Elnök: Védő ur ezt megteheti, anélkül azonban, hogy kormányintézkedések bírálatába bocsátkoznék.

Patrascanu ezután részletesen kitért az ítéletre és kifejti, hogy amit a munkásság április hetedikén tett, az jogos önvédelem volt. Felmentést kért.

Bürger Ernő dr. jogi szempontból bírálta az ítéletet. Felmentést, legrosszabb esetben az enyhítő körülmények széleskörű alkalmazását kérte. Kérte továbbá a munkásoknak a bűnügyi zárlat alól való feloldását.

Zissu védő különösen Prosteanu Oktáv dr. városi főorvos intézkedéseinek törvényszerűségét bírálta. Felmentést kért.

A bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy az ítéletet október huszonegyedikén hirdeti ki.

Bürger Ernő dr. kérte, hogy Müllert, Krebszt és Stromingert helyezze a tábla szabadlábba.

Fél óráig tartó tanácskozás után a tábla elrendelte Müller, Krebsz és Strominger szabadlábba helyezését.

Az ítélet elé, melyet a bíróság a jövő héten hirdeti ki, a legszelebb körökben érthető érdeklődéssel tekintenek.

A modern demokrácia nem egyéb léggömbnél, amelyet feleresztenek, hogy a figyelmet lekössék

London, október 15.

Shaw Bernát, az ismert angol író, vasárnap nagy közönség előtt politikai előadást tartott, amelyben a modern demokráciáról szövege. Azt mondotta, hogy a modern demokrácia nem egyéb léggömbnél, amelyet azért eresztenek föl, hogy a figyelmet lekössék és az alatt a zsebtolvajok annál jobban garázdálkodhassanak az emberek zsebeiben. A tömegek még képtelenek arra, hogy önmaguknak törvényeket alkossanak. Ugyanakkor képtelenek arra is, hogy politikailag iskolázott vezető

tők nélkül bármely politikailag értékes cselekedetet végezzenek. A mai nemzedéknek az volna a feladata, hogy gyermekeiből jobb polgárokat neveljen, mint amilyenekből ez a nemzedék áll. Ezt azonban senki nem teszi, mert minden idejüket azzal kötik le, hogy egyrészt hamis jelszavakat hangoztassanak, másrészt pedig hogy hangos jelszavak után szaladjanak. A modern demokráciát úgy lehetne megvalósítani, hogy arra az embereket már gyermekkorukban ráneveljék, de a gyermekekkel senki nem törődik.

A szivárvány színei alkotják a Népszövetség tervbe vett új lobogóját

Páris, október 15.

A népszövetségi ligák nemzetközi egyesülete pályázatot írt ki a Népszövetség lobogójának megtervezésére. Egy holland békebarát erre a célra három díjat tűzött ki ezer, ötszáz és kétszázötven hollandi forint összeg erejéig. A Journal des Debats párisi folyóirat ezzel kapcsolatban azt javasolja, hogy a Népszövetség lobogója álljon a szivárvány színeiből. Hivatkozik a Genézis könyvének kilencedik fejezetére, amelyben meg-

van írva, hogy amikor a vízözön után Isten az emberrel kibékült, akkor az égen megjelent a szivárvány. A népszövetségi zászló is az általános kibékülés jele és ezért illik reá a szivárvány-szín. A párisi folyóirat-eikkére reflektál egy genfi újság és azt javasolja ironikus hangon, hogy a Népszövetség címere legyen egy nagy fehér elefánt fekete mezőben. A lap megjegyzi ugyanis, hogy az angolok a világesalást elefántnak szokták nevezni.

Kormánybuktatásra akarja felhasználni az ellenzék Magyarországon a szomorú gazdasági viszonyokat

Budapest, október 15.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A magyar képviselőház hosszú szünet után tegnap tartotta első ülését. A napirend előtt egyes miniszterek terjesztettek be különböző törvényjavaslatokat, majd Bethlen István gróf miniszterelnök tett napirendi javaslatot, hogy a parlament legközelebbi

ülését a jövő héten kedden tartsa.

Pakots József felszólította a kormányt, hogy terjessze a Ház elé munkaprogramját a gazdasági bajok ügyében. Pesthy Pál kérte Bethlen napirendi indítványának elfogadását, ezzel szemben Peidl Gyula a gazdasági bajok megvitatását kérte napirendre tűzni.

Osztálysorsjegyet

az október 26-án kezdődő 1-ső oszt. huzáshoz ajánl

Scnuchtár Bankház

a nagy Osztálysorsjegyarúsítás
BUDAPEST VIII., Üllői-ut 6. sz.
1/1 24 Pengő, 1/2 12 Pengő, 1/4 6 Pengő

Legnagyobb nyeresemény 500.000 Pengő

Váry Albert hangoztatta, hogy az ellenzéki pártok a szomorú gazdasági viszonyokat párt célokra akarják kihasználni, jöllehet a szomorú gazdasági helyzet a kormánynak is fáj, sőt bizonyára még jobban, mint az ellenzéknek, mert hiszen a felelőséget az viseli. Bizalommal várja a kormány javaslatait e kérdésben.

Bethlen miniszterelnök kijelentette, hogy az ellenzéki pártok kormánybuktatásra akarják felhasználni a gazdasági bajokat, de nincs megfelelő tervük azok leküzdésére. Felszólítja az ellenzékét, álljon elő konkrét tervekkel. Erre az ellenzéki padosorokból azt kiáltják:

— Majd ha kormányon leszünk!

A Ház végül nagy többséggel a miniszterelnök napirendi indítványát fogadta el.

A fára mászott

Macdonald és leányának almát rázott le

London, október 15.

Macdonald angol miniszterelnök newyorki tartózkodásának utolsó napjait a pihenésnek és a régi emlékek felelevenítésének szánta. Így többek között meglátogatta azt a házat, amelyben harminc év előtt igen szerény körülmények között szállott meg. A ház gyümölcsös-kertjében felmászott egy fára és leányának onnan almát rázott le. Este régi ismerősei társaságában az egyik népházaszerű intézményben fogyasztotta el egyszerű vacsoráját. Macdonaldnak Newyorkból való elutazása alkalmával zászlódiszbe öltöztették a newyorki Grand Central pályaudvart. A pályaudvaron kétszáz diszruhás rendőr sorfala között szállott fel Macdonald a különvonatra és a tömeg lelkes éljenzése mellett robbogott ki a vonat. A miniszterelnök leánya, Isabel kisasszony, az ut egyik részét a mozdonyon tette meg és később a mozdonyvezetőnek adta a bucsuzásul kapott virágok egyrészét. A különvonat este hat óra harmincegy perckor érkezett meg a niagara vízeséshez.

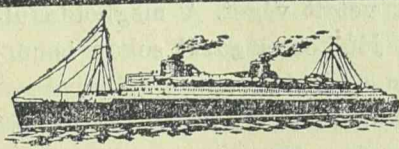
Alkalmi vétel

Soha nem lesz jobb alkalma butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál. Legnagyobb választék! Garancia mellett részletfizetés!

Hehn József és Fia
butorgyára

NORDDEUTSCHER LLOYD

F. MISSLER, Bremen.

Bremen-Amerika.

A világ leggyorsabb hajói

Rekordutak!

Rendes járatok elsőosztályú gőzösökkel a brémai kikötőből

Kanadába, Északamerikába,

Argentínába, Uruguayba, Cubába

A Timisoara-Bremen-ut csak gyorsvonattal 40 óra alatt

Felvilágosítások és prospektusok kaphatók a fióknál:
Timisoara-Józsefváros, Str. Bratianu 5

Hírek

Halvan éves a temesvári villamos

Temesvár, október 16.

Temesvár egy régi intézménye, a városi közúti vasut ebben az esztendőben érte meg fennállásának hatvanadik évfordulóját. 1869 nyarán járt Temesvározt a Belváros és a Gyárvaros között az első lóvasut, amelynek pályája mindkét oldalon egyre növekedett hosszúságban és az idők folyamán szárnyvonalakat is kapott. Amikor aztán harmincöt esztendő előtt Európa minden nagyobb városában megkezdtek a lóvasutaknak villamosítását, Temesvár városa az első között volt, amely szintén megcsinálta a villamos vasutat. Az első kocsi még a régi lóvasuti kocsi volt, amelyeket lassan kicseréltek és átépítettek. Baader Henrik évtizedeken keresztül volt a városi közúti vasut igazgatója és eredményes munkássága után tíz év előtt adta át helyét a mostani igazgatónak, Miklósi Kornél dr.-nak. Miklósi sok tudással és fiatalos nekilendüléssel látott neki a villamos vasut fejlesztésének és modernizálásának. Több új vonalat épített, új típusú kocsikat alkotott, szaporította a kocsiparkot és sok egyéb üdvös újítást léptetett életbe.

A városi villamos vasut hatvan éves jubileumát a város polgársága szombaton, október 19-én délután öt órakor ünnepli meg a Gyárudvar-vendéglő nagytermében. Az ünnepélyt Miklósi Kornél dr. igazgató nyitja meg és elmondja a közúti vasut történetét, majd utána Catona mérnök grafikonokban mutatja be a fejlődést. Azután következik Domasneanu György főpolgármester beszéde, amelyet a villamos vasut alkalmazottai énekkarának előadása követ. Az igazgatóság a jubiláló villamosvasutról diszes füzetet adott ki, amelyet a jubileumon megjelenők között szét fognak osztani.

— **Gavanescu tábornok Temesvárról.** Gavanescu Konstantin tábornok hadtestparancsnok a bánági őszi hadgyakorlatokon való részvételre tegnap Temesvárra érkezett. A pályaudvaron Constantinescu tábornok divizionárius vezetésével tiszti küldöttség fogadta. Gavanescu tábornok két napig marad a Bánágban.

— **A kamara elnökének utazása.** Pop-Cicio István kamarai elnök tegnap Bukarestből jövet átutazott Temesváron. A kamara elnöke látogatást tett a prefekturán, majd folytatja útját Arad felé.

— **Nagyarányu hadgyakorlatok.** Bukarestből jelentik: A Curentul értesülése szerint ebben a hónapban a békekötés óta először tartanak nagyszabású hadgyakorlatokat. A hadgyakorlatokat Jalomita és Buzaamegyékben tartják és azon valamennyi fegyvernem részt vesz. Ezekben a hadgyakorlatokon a kisántant államok, továbbá Franciaország és Lengyelország akreditált katonai attaséi is megjelennek.

Ne fizessen két évig kamatot a bérelt rádiókészülékére, hanem vegyen olcsón egy kiváló márkás készüléket részlete K E C S K E M É T I-nél.

— **Arany János-ünnepély.** A Bánági Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap, október 20-án délután öt órákor az ipari munkaadók szindikátusában Arany János-ünnepélyt rendez. A műsor keretében méltatják a nagy költőt és ismertetik műveit.

— **Megszüntetett ovónői és tanítói állások.** A közoktatásügyi miniszter több ovónői és tanítói állást megszüntetett a Bánágban. Niczkyfalván és Máriaöldén feloszlatta az ovódiákat és megszüntette az ottani ovónői állásokat is. Egy-egy tanítói állás a következő bánági községekben szűnt meg: Gavosdia, Bánlak, Kisbecskerek, Billéd, Ősesanád, Gyirok, Zsombolya Lovrin és Monostor. Ezzel szemben új ovódiákat állítanak föl Obébán és Zsombolyán és új tanítói állásokat rendszeresítenek Ujkisodán és a Temesvár-gyárvárosi szőlőkben.

DÉNES, POLLAK, TIMIȘOARA

FÁBRICA
ANDRÁSSY UT
TELEFON NR. 24.
BELVÁROS
TELEFON 1014

PAPLAN - KÜLÖNLEGESSÉGEK

— **A Zeppelin léghajó meglátogatta Temesvárt.** Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin tegnap este indult el balkáni útjára. A Zeppelin visszafelé való útjában Temesvár fölött is elszáll. A meteorológiai jelentések igen kedvezőek és így előreláthatólag a Zeppelin útja sima lesz.

— **Ezrével vándorolnak ki az orosz tömegek.** Londonból jelentik: Moszkvából érkezett híradás szerint a szovjet földművelésügyi népbiztos jelentést tett a népbiztosok tanácsának, hogy 5000 főnyi szibériai és krimi parasztelepes elhagyja farmját és ki akar vándorolni az erőszakos rekvirálások valamint a vallásszabadság elnyomása miatt. A népbiztos sürgős intézkedést kér és hangoztatta, hogy ezeket a paraszttömegeket nem lehet csak úgy egyszerűen lelőni.

Nőikalapujdonságok legelőnyösebben N. C. DANIEL-cégnél Temesvár, József-tér (Küttl-tér) 12

— **Hütlennel kezeléssel vádolt városi tisztviselők.** Karánsebesről jelentik: Megirtuk, hogy a karánsebesi ügyész ség vizsgálatot indított a karánsebesi városházán elkövetett szabálytalanságok miatt. Ezekben a visszaélésekben a vizsgálóbíró most elkészítette a véghatározatot és abban több városi tisztviselő ellen hütlennel kezelést emel vádat. A főtárgyalást még ebben az évben megtartják és aziránt nagy érdeklődés nyilvánul.

— **Lengyel mozdonyokat kölcsönöznek.** Bukarestből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága tudvalevőleg hat hét előtt megállapodást létesített a német vasutigazgatósággal és annak értelmében a német vasutak száz mozdonyt kölcsönöznek a román vasutigazgatóságnak. Most értesítette a német vasuti vezérigazgatóság Vidrichin Sztán vezérigazgatót, hogy csak nehéz mozdonyokat adhatnak. Ezek a mozdonyok azonban súlyosak a másodosztályú pályákra és ezért nem felelnek meg. Most tárgyalások indultak meg a lengyel vasutigazgatósággal ötven könnyű mozdony kölcsönzésére vonatkozólag.

— **Tuka hívet letartóztatták.** Prágából jelentik: Farkas Jánost, a Slovák című lap kiadóhivatalának vezetőjét, amint a Pravo Lidu jelenti, tegnap letartóztatták. Farkas a Tuka-perben is szerepelt és Tukanak a mai napig is meggyőződéses híve.

— **Kellemes meglepetés.** Lindberg ezredes, a bátor óceánrepülő, tudvalevőleg nemrég vette el Morrow követ leányát. Most tudódott ki, hogy Morrow követ az egyik newyorki bankban egy millió dollárnyi készpénzt helyeztet el hozományul leánya számára. A fiatal házaspár, amely jelenleg hosszabb repültúrán van, még nem tud erről a hozományról, mert ezt Morrow visszatérésükre meglepetésül szánta.

— **Trinksz Rezső bucsuja.** Szombaton, október tizenkilencedikén este a belvárosi Arany Szarvas vendéglő télikertjében bucsuztatja Temesvár sporttársadalma Trinksz Rezsőt, aki végleg elköltözik Temesvárról. A bucsubankettre még ma, szerda estig lehet jelentkezni és pedig Kovács Ödön dr. orvosnál, Gyárvaros, Andrassy-ut. 5. telefon 710 szám, vagy a place-kávéházban levő TAC klubhelyiségben. A bucsuestén az összes temesvári sportegyesületek vezetői nejükkel együtt vesznek részt.

— **Négy évig zárva tartotta a lányát.** Bozenből jelentik: A karabinierek letartóztatták Erixenben egy aszszonyt, aki négy év óta egy lomtárban tartotta lányát bezárva. A lányra, aki közben egészen elállatiasodott, siralmas állapotban bukkantak rá.

— **Gazdasági szövetség a kukorica értékesítésére.** Budapestről jelentik: Magyarországi, romániai és jugoszláviai gabonaekszportörök között tárgyalás indul meg, amelynek célja a kukoricának a nyugati államokba való szállításának egységességét megteremtteni. Nagy szövetség megalkotásáról van szó, amely a három országban közös számlára vásárolná a kukoricát és azt ugyancsak közös számlára adná el nyugatra. A terv megvalósítását lehetővé teszi az, hogy a három országban körülbelül egyforma minőségű és egyforma mennyiségű ekzport kukorica van. Ilyen módon a szövetségnek módjában állana, hogy maga határozza meg az ekzportkukorica árát és nem kellene azt az árat elfogadni, amelyet a nyugati piacok állapítanak meg.

Pyram-Pasztá tubusban — festi és fényesíti cipőjét. —

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Tihanyi György nyugalmazott pénzügyi tanácsost, az Erzsébetvárosi Takarékpénztár pénztárosát. Élettársa, Tihanyiné, született Hof Viktória, akivel ötvenöt esztendő előtt kötött házasságot, nyolevankét éves korában hosszas betegség után jobblétre szenderült. A halál egy példás, szép, gyengédséggel és szeretettel teli földi frigynek vetett véget. A megboldogultat, akit jótékonyágáról sokan ismernek Temesvározt, az erzsébetvárosi temető kápolnájában ravatalozták föl és onnan helyezik örök nyugalomra a családi kriptába ma délután öt órakor. Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szentmisét pénteken reggel nyole órakor fogják az erzsébetvárosi katolikus templomban bemutatni. A halálozás a vigasztalhatatlan férjen kívül nagyszámu rokonságot is gyászba borít.

BOKSÁNBA utazók
a DÉLI HIRLAP előfizetési nyugtájának felmutatása ellenében az **Unirea (Arjoca)** étteremben Bocsa Montánán, mely 3 percnnyire van az állomástól, úgy az ételek, mint az italok áraiból **10% engedményt kapnak** Hideg és meleg ételek, friss italok!
ANDREI JOZSEF

Resicára utazók
a METROPOL szállóban
(Str. Imp. Traian 8. sz. a. étel, ital és a szobák árából) **10%** kedvezményt kapnak, ha a DÉLI HIRLAP utolsó előfizetési nyugtáját felmutatják. 14 modernül berendezett szoba. Naponta rádiókoncert. Olcsó árak. Figyelmes kiszolgálás.
Bauer Frigyes szállodatulajdonos

LUGOSON
a legjobban és legolcsóbban lakhat a **HOTEL IMPERIAL** elsőrendű szállodában, mely a pályaudvar közvetlen közelében van (Str. Reg. Ferdinand). A DÉLI HIRLAP előfizetői **10% kedvezményt** kapnak.
Lázár Lajos, tulajdonos

Porosz kokszt Szalon-kőszén
házhöz szállítva **ifj. SIMON REITER**
Timisoara, Küttl-tér. Telefon 2-38.

IDEÁLISAN
fűthet és főzhet a füst- és szagmentes **„DÉMON“** PETROLEUMKÁLYHÁVAL
Kezelése egyszerű! Üzeme a legolcsóbb **BARUCH**
Úvegudvar, Városház-utca 4.

Farkas Sándor
szücs- és szörmeáruháza
Temesvár-Erzsébetváros, Bulevardul Carol (Hunyadi-ú) 12. sz. a. Renner-zongoraház.
Nagy raktár mindennemű szörmeben és készárúban, u. m. szörmekabát, boa, muff, szörmeapka stb.
Mindennemű szücsmunkák gyorsan és olcsón végeztenek.

Beraktározás Transitálás
Hajóátrakás Elvámolás
Nagy szállós, száraz raktárak iparvágánnyal
Gabonára és egyéb árukra
pénzkölcsönt (lombard) kaphat mérs. kamatl. mellett

Román Átrakodó
Részvénnytársaság temesvári raktárai Józsefváros, Strada Guttenbrunn 53. sz.
Telefon 482

Bálozó leányok kombinéban Fiatalemberek különös bosszúja leányok ellen, hogy azok ne mehessenek a tisztek báljára

London, október 15.

Clonmanny község közelében egy bálozó társaság ellen támadást követtek el. A szomszédos Lenonfort városka helyőrségének tisztjei nagybált rendeztek, amelyre meghívták Clonmanny község fiatal leányait is. A leányok a meghívást elfogadták és körülbelül harmincan egy autóbusszon indultak a szomszédos községbe. Estélyi ruhákban voltak, tele ékszerrel és előre örültek a vidám mulatságnak, amely rájuk várakozott. Tréfáltak, és énekeltek, azonban hirtelen az ajkukra fagyott a vidámság, amikor az ut egyik kanyarulatánál álarcos férfiak állottak el az autóbussz utját és fegyverrel kényszerítették a sofőrt, hogy megálljon. A sofőrt leszedték az autóról, megkötözték, a száját betömtek és aztán egy bokor mélyére fektették. Azután a rejtélyes férfiak egyike ült az autóbussz kormányára mellette, a többiek pedig a lányok között

foglaltak helyet és az autóbussz letérve az országútról a tengerpartra hajtott. A tengerparton a leányok ijedtükben önként ajánlották föl ékszereiket, azonban a támadók ezeket nem fogadták el, hanem halálos fenyegetésekkel arra kényszerítették a leányokat, hogy vessék le bál ruháikat. Mikor a leányok mind kombinéban állottak, a férfiak az összes ragyogó toalettet rakasba rakták és elégették. A lengé féherneműben levő lányokat aztán újból felültették az autóbusszba, elővezették a köteleiketől megszabadított sofőrt és ráparancsoltak, hogy térjen vissza Clonmannyba. A faluban nagyot néztek, amikor a bálra indult leányok alsóruhában érkeztek vissza. Azt hiszik, hogy a különös támadást a község fiatalemberei követték el, akik így akarták megakadályozni, hogy a falusi szépségek elmenjenek a tisztek báljára. A támadók kilétének kiderítésére szigorú vizsgálat indult meg.

— A Bácság villamosítása. Megirtuk, hogy Miklósi Kornél dr., a városi villanyüzem igazgatóját, a természeti energiák kihasználására kiküldött bizottság tagjává nevezték ki. Miklósi dr. már résztvett a bizottság első bukaresti ülésén és ott azt a megbízást kapta, hogy tanulmányozza a Bácság elektrifikálását. Miklósi Kornél dr. jelentést tett megbízatásáról a város állandó választmányának, amelyet biztosított arról, hogy munkálatában tekintettel lesz a város villanymű érdekeire.

— Pincérek gyűlése. Az amsterdami irányzatú pincérszakszervezet október tizenhetedikén délután három órai kezdettel taggyűlést tart a romániai vendégipari alkalmazottak szövetségének elnöke és titkára részvételével. A taggyűlés a nyomdászok otthonában lesz a József tér 1. sz. alatt.

— Halálos autóbélgázolás az országúton. Körülbelül két hét előtt a temesvári Siemens-Schuckert cég autója Lugosról jövet Igazfalva község mellett elütötte Gyaraky László öt éves fiúcskát, aki — miként annak idején megirtuk — néhány percnyi kintlódás után meghalt. A gépkocsi megállt és a sofőr az esetet nyomban bejelentette a csendőrségnek, mely vele együtt megjelent a lugosi ügyészség előtt, ahonnan a sofőrt igazoltatása után elengedték. A sofőr azzal védekezik, hogy körülbelül huszonöt kilométeres sebességgel haladt és közvetlenül Igazfalva község határában az országút mellett két kis fiúcska állt. A fiúcskák valószínűleg virtuskodásból az utolsó pillanatban át akartak szállni az úttest másik oldalára, a sofőr megkísérelte a kitérést, de a gépkocsi sárhányója elkapta a kis Gyaraky Lászlót, aki a szenvedett sérülésekbe rövidesen belehalt. A lugosi ügyészség folytatja az eljárást.

Nedves falakat

FENOLLAK
folyékony szigetelőanyaggal lehet
biztosan szárazzá tenni. Gyártja:
GROZIT, Timisoara

**Jól és olcsón
öltözködhetsz
mindenki, aki készen vagy mérték után
férfi-, fiú- és gyermeköltönyt,
felöltőt, télikabátot stb.
Hoffmann Mór ruházatházában
Belváros, Hunyadi-u. 8. sz. a.
vásárol.**
Kedvező fizetési feltételek.

— Erősen havazik Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A szerbiai hegyekben éjszaka erős havazás kezdődött meg. A Perseica-hegységben harminc centiméter magas hó fekszik. Szlovéniában szintén több helyen havazott már. Margburgban és környékén tíz centiméternyi hó van. Szlovéniában számos helyen még nagyban folyt a szüret, amelyet most a havazás miatt meg kellett szakítani.

— Amanullah nem hagyta el vallását. Londonból jelentik: A londoni afgán ügyvivő megcáfolja a sajtóban ismételt felmerült hírt, hogy Amanullah áttért volna a katolikus hitre. Ez már ezért sem lehetséges, mondja a cáfolat, mert Amanullah ebben az esetben elvesztette volna párthívét, pedig azok még most is rendületlenül kitartanak mellette.

— Ami jobb a levegőnél. Londonból jelentik: Willard Hearshey angol vegyész egy új atmoszférát talált föl, amelynek tökéletesítésén hét esztendőn keresztül dolgozott. Ez az atmoszféra olyan összetételű, hogy az életjelenségek kedvezőbbek és jobbak benne, mint a közönséges levegőben. Az angol tudós kivonta a levegőből a nitrogént és heliummal pótolta. Ebben az atmoszférában a kísérleti egerek sokkal élénkebbek, mozgékonyabbak és vidámabbak voltak, mint a rendes levegőben. Egy másik atmoszféra, amelyet a vegyész huszonöt százalék oxigénből és hetvenöt százalék argontból állított elő, ugy a lélekzetvétele, mint az étvágyra nézve is jelentősen jobb a rendes levegőnél. A kísérletek azonban azt mutatták, hogy az argont nem szabad nagyobb mennyiségben alkalmazni, mert amikor Willard Hearshey az argont százalékát hetvennyolcra emelte, a kísérleti egerek elpusztultak. Tudományos körök szerint ennek a felfedezésnek beláthatatlan következményei lesznek különösen a gyógyítás terén.

— Töltésről lezuhant vonat. Miskolcra jelentik: Pécel és Isaszeg között egy gyorshegelyvonat tengelytörés következtében kisklótt és lezuhant a töltésről. Emberéletben szerencsére nem esett baj, azonban az anyagi kár jelentékeny, mert a kocsi egy része összezúzódott és a pálya is megrongálódott.

Ferdinánd kávéház

Szolid családi szórakozóhely ujonnan átalakítva.

Uj vezetés! Szolid árak!

Imbisz egy üveg borral 50 lei. Ferdinánd reggeli: kávé, vaj, méz, tojás 30 lei. Estéknél Konstantinovičs Karcsi zenekarával hangversenyez.

— Ingyenes barakkok a szegények részére. Heim Miklós és Muntean György építési vállalkozók a Kunszt-telepi szegények részére saját költségükön két barakkházat építettek föl. A város állandó választmánya ezért mindketőjüknek köszönetét fejezte ki.

— Csendélet a Gyárvárosban. Megirtuk néhány nap előtt, hogy Jadaneantu Miklós tanuló a Gyárvárosban az utcán összeverte a déd Scharz Jenővel és Ross Mihállyal, akiket késsel megszurta úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani. A két fiatalember kihallgatása alkalmával eladta, hogy békésen sétáltak az utcán, amikor Jadaneantu az utca másik oldaláról átjött hozzájuk és szó nélkül pofonította őket. Mikor védekezni akartak, Jadaneantu elővette kését és megszurta őket. A vizsgálat folyamatban van.

* A jelenlegi viszonyaink rosszak, de a jövőben bizakodunk és reménykedünk különösen akkor, ha veszünk egy OSZTÁLYSORSJEGYET. A szerencse vak és véletlen! Könnyen lehetséges, hogy nyer egy tekintélyes összeget! Akinek nincs sorsjegye, még ez a reménye sincs! Most itt az alkalom, rendeljen egy osztálysorsjegyet a közkedvelt Delej László bankházában, Budapest, VII-d. Erzsébetkörut 34. Huzás már október 26-án kezdődik.

* Ha Temesvárra jön, kérje meg a kasszát az ingyenes tájékoztatás (Cenzúra nélkül) a Timisoara.

— JÓNEK ISMÉT A MAKSZIMÁLIS ÁRAK. A város három hónap alatt megszüntette az élelmiszerek makszimális árait és szabadá tette a kereskedelmet. A kereskedelmi miniszter tegnap értesítette a várost, hogy ehhez nem adhatja beleegyezését a felszólította az állandó választmányt, hogy a mindig érvényben levő spekulatív törvény alapján léptesse újból életbe a makszimális árakat. Az állandó választmány tegnapi ülésén újból vette a miniszter leiratát és megbizta a gazdasági hivatalt, hogy tanulmányozza az élelmiszerek jelenlegi árát és a kínálat és kereslet viszonyának tekintetbe vétele mellett tevékeny számításokat a megállapítandó makszimális árakra vonatkozólag. A gazdasági bizottság a pénteken tartandó választmányi ülés elé terjeszti a jelentését.

— A vasúti podgyáspénztár új intézkedései. A vasutigazgatóság elhatározta, hogy az állomási podgyáspénztáraknál többé nem alkalmaz női pénztárosokat. A józsefvárosi állomáson levő két podgyáspénztárt Parv Miklós és Kanizsa Ármint vasúti főtisztek vették át.

— Stramer zsidó társulata Temesvárott. A közelmúltban tért vissza több mint tíz évi távollét után Erdélybe amerikai diadalutja után a Stramer zsidó szintársulata. Erdélyi turnéja során most október 22-én kezdte meg Temesvárott a Stramer zsidó szintársulat a városi színházban — előrelátólag — október végéig tartó kulturális és művészi szempontból minden tekintetben magas színvonalú igérvényes vendégzereplését. A kitűnő társulat főerősségei maga az igazgató, Stramer Salamon és felesége, Klára asszony.

— Elhunyt hentesmester. Id. Samlik Ferenc gyárvárosi hentesmester nyolcvanegy éves korában szívizomhűtés következtében meghalt. Halálát özvegye, fia, leánya és nagybátyja rokonság gyászolja. Temetése október 18-án délután négy órakor megy végbe a gyárvárosi temető kápolnájából.

— A Marián-zenekar bucsúja. Marián József és kitűnő zenekara évek óta fogalom Temesvárott. A Lloyd-kávéházban működött legutóbb ez a egyszerű zenekar, amely Marián művészi vezetése mellett Muntean Mihály, a tehetséges zenetanár és a többi jeles erő közreműködésével nemcsak a klasszikus muzsika igaz tolmácsolója volt, hanem jazz zenéjük is olyan kitűnő, amelyik bármelyik város legelső helyiségében megállná a helyét. Marián József zenekaráról most Kolozsvárra kapott meghívást és a népszerű zenekar ma, szerdán és holnap, csütörtökön este a Lloyd-kávéházban bucsuzik jóidőre a temesvári közönségtől.

— A Déli Hírlap Budapestben állományban olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10.

Kidobias pénzt,
ha rádiót bérel. Vegyen
készüléket olcsón részlet
re KECSKEMÉTI-nél

Radio

Az új rádiódíjak. Bukarestből jelentik: Az új postai tarifa a rádiódíjakat is újból szabályozza. Városokban a magánlakásokban felszerelt rádiók után tekintet nélkül arra, hogy hány lámpások, az évi díj 600 lei, a vendéglők, kávéházak és sörözők rádióinál 5000 lei, színházak és mozik, ha rádiójuk van, évi 3000, kaszinók és olvasóegyesületek évi 2000 leit fizetnek. Rádióüzletekben működő rádiók után az évi díj 1000 lei. Falvakban a magánlakásokban levő rádiók után az évi díj 500, a kocsimákban és egyesületeknél levők után pedig 1000 lei. Ezek a díjak július elsejétől visszamenőleg esedékesek és az illetékes postahivataloknál fizetendők.

Műsor:

Szerda. (Október 16.) Budapest. 9 óra 15: A rádió zenekarának hangversenye. 12 óra: Déli hangverseny Hege-düs Béla ének és Steiner Böske hegedűművész közreműködésével. 4 óra 10: Felolvasás. 5 óra 40: Rigó János és cigányzenekarának hangversenye. 8 óra 30: Norvég-est. Koncz János hegedűművész közreműködésével játszik az Operaház zenekara. 9 óra 30: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból. **Bécs.** 11 óra: A Silving kvartett délelőtti hangversenye. 3 óra 30: Zenés ifjúsági óra. 4 óra: Geiger zenekarának délutáni hangversenye. 8 óra: Norvég-est keretében a Die Kopie című szindarabnak az előadása, utána zenekísérettel norvég dalokat énekel Kiurina Berta énekesnő. **Berlin.** 8 óra: Offenbach Die Prinzessin von Trepezunt című vígjátékának az előadása, utána tánczene. **Belgrád.** 1 óra 40: Rádiókvartett déli hangversenye. 8 óra: Rádiókvartett esti hangversenye. 10 óra: Balalajka zenekar hangversenye. **Breslau.** 7 óra: Modern zene. 8 óra 30: Norvég zene. **Bukarest.** 4 óra: A rádiózenekar délutáni hangversenye. 5 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Norvég dalokat játszik Metzner hegedűművész. 8 óra 45: Norvég dalok. 9 óra 15: Zongorahangverseny. **Hamburg.** 4 óra 30: Teu-geri dalok és balladák. **Frankfurt.** 8 óra: Norvég-est. **Langenberg.** 8 óra 20: Norvég dalok és énekszámok, utána tánczene. **Leipzig.** 8 óra: Zenekari részletek Strauss Richárd ifjúkori műveiből. 9 óra 15: Norvég-est. 10 óra 15: Bécsi keringők. **Mährisch-Ostrau.** 8 óra: Norvég dalok, utána operettrészletek. 10 óra 15: Kávéházi zene. **München.** 8 óra 30: Zongorahangverseny. **Prága.** 8 óra: Norvég-est. 9 óra 30: Népies dalok. **Stuttgart.** 8 óra: Norvég-est keretében norvég dalok és énekszámok.

Csütörtök. (Október 17.) Budapest. 9 óra 15: A m. kir. 1. honvédelmi miniszter zenekarának hangversenye. Vezényli Fricsay Richárd zenéügyi igazgató. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Rádió Szabad Egyetem. 1. Mosonyi dalokat énekel Pál Honka, zongorán kíséri Weigerth Aladár. 2. Zehery Lajos dr. egyetemi tanár előadása A tudatlanság és a bűn címen. 3. Mosonyi dalok, előadja Pál Honka, zongorán kíséri Weigerth Aladár. 4. Müller Vilmos dr. kir. tanácsos Lionardo da Vinci és az orvostudomány címmel tart előadást. 5 óra 10: A földművelésügyi miniszterium előadásorozata. Mutschenbacher Emil dr. az OMGE ügyvezető igazgatója: A mezőgazdasági válság számokban. 5 óra 40: Részletek régi operettek-ből, vezényel Berg Ottó. 8 óra: Löwy-szenyeredmények. 8 óra 15: Chopin em-

lékünnepe halálának nyolevanadik évfordulója alkalmával, közreműködik Madék Anna operanékesnő, Hegyi Emánuel a zeneiskola tanára és a királyi Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó karnagy. Emlékbeszédet mond Papp Viktor. 9 óra 50: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross kávéházból. **Bécs.** 11 óra: A Cerda-négyes hangversenye. 4 óra: A Silving-négyes zenéje. 6 óra: Feuerbach és Marées képzőművészeti előadása. 7 óra 30: Glück Iphigénia Auliszban című operájának közvetítése az operaházból. Utána jazz-band. **Berlin.** 7 óra 15: Organahangverseny. 8 óra: Axel Pál Sonnenstösser Hans pokolbeli utja című vígjátékának az előadása. 10 óra 30: Táncoktatás, utána jazz. **Belgrád.** 12 óra 40: Gramofonzene. 6 óra: Kávé-

házi zene. 8 óra: Rádió négyes. 9 óra 20: Tánczene. **Breslau.** 7 óra: Kamara-zene. 9 óra 20: Feld Erna City című színművének az előadása. **Bukarest.** 4 óra: A rádiózenekarának hangversenye. 8 óra: A Hora énekkar hangversenye. **Hamburg.** 8 óra: Szórakoztató zene. 9 óra 30: Az elmúlt harang című rádióopera előadása. 10 óra 30: Kávéházi zene. **Langenberg.** 8 óra: Esti hangverseny. 9 óra: Szórakoztató zene. **Leipzig.** 9 óra 30: Nyole ir dal. Éneklí Neeson F. 10 óra 30: Táncoktatás. **Mährisch-Ostrau.** 12 óra 30: Déli hangverseny. 4 óra 30: Népies zene. 7 óra: Szórakoztató zene. **München.** 7 óra 30: Szórakoztató hangverseny. **Stuttgart.** 8 óra: Odiseus katonai hazatérése. 9 óra 15: Esti hangverseny. 10 óra 30: Házizene 1750 körül, utána tánczene.

Közgazdaság

Nyelvtanfolyamokat rendez a temesvári iparkamara

A kereskedelmi és iparkamara román, német és francia nyelvtanfolyamokat szándékozik rendezni. Résztvevőként első sorban a kereskedelmi, ipari és bankszakmákhoz tartozókat veszik figyelembe. A tanfolyamokat kezdők és haladók részére külön-külön tervezik. Az utóbbiak részére a kereskedelmi levelezés is előadásra kerül. A tanfolyamok időtartama hat hónap, heti háromszor az esti órákban tartandó oktatással. A

tanfolyamok 1929. november hó elején kezdődnek. A részvételi díj tanfolyamonként és résztvevőnként hatszáz lei.

Jelentkezni a kamara titkári hivatalában folyó évi október hó 25-ig kell, amely alkalommal egyúttal a részvételi díj fele lefizetendő. A tervezett tanfolyamok csak abban az esetben rendeződnek, ha tanfolyamonként legalább harmincan jelentkeznek.

Dió és birsalma képezi a temesvári hetipiac két újdonságát

A temesvári hetipiacokon az árak nagyjában változatlanok maradtak. A zöltség és főzelékfélék még mindig olcsók, míg a szőlő alig észrevehetően megrágult. A dinnye már teljesen eltűnt a piacokról, helyette mint újdonság a birsalma és a dió jelent meg. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

A paradicsom kilóját három leiert árulják.
A zöldbab kilója tizenöt—tizenhat lei körül váltakozik.
Az uborka ára a régi. Négy darab uborkát adnak egy leiert. A salátának való uborka darabja egy lei.
A kelkáposzta darabja két lei.
A káposzta ára szintén változatlan. Öt és hat leit kérnek egy fej káposztáért. Nagy fej káposzta tizennégy—tizenhat leibe kerül.
A hagyma kilója három lei.
A gomba literje tizennyole—husz lei.
A tojás darabja két lei nyolevan bani és három lei körül váltakozik.
A burgonya kilója három lei.
A karfiol darabja tiz—husz leiert vásárolható.

A tök még mindig olcsó. Tölteni való tökért tiz—tizenkét leit kérnek.

A paraj esomójáért két leit kérnek.

A paprika ára változatlan. Négy-öt darabot adnak egy leiert.

A kalarabé szintén olcsó. Szép nagy kalarabét lehet két lei ötven baniért és három leiert vásárolni.

A körte kilója tiz lei. A jobb minőségű körtéért tizenhat—tizennyole leit is kérnek.

Az alma kilója nyole—tizenkét lei körül váltakozik.

A dió csak most jelent meg a piacon és mind újdonság természetesen drága. Egy kiló dióért harminckét—harminnégy leit kérnek.

A birsalma kilója tiz—tizenkét lei.

Az őszibarack kilója huszonöt lei.

A szőlő ára változatlan. Kilójáért tiz—tizennégy leit kérnek.

A szilva kilója tizenkét—tizennégy lei.

Az édes turó kilója negyven lei. Elsőrangú trappista sajtot lehet negyvennyole leiert vásárolni.

A tevaj kilója száztiz—százhusz lei.

A hadsereg részére vásárolt lovára. A temesvári mezőgazdasági kamara azzal a kérelemmel fordult hadügyminiszterhez, hogy a hadsereg részére vásárolt lovak árát emelje fel. A temesvári mezőgazdasági kamara tagjaitól ebben az évben száz lovat vásárolt a katonaság és azoknak a rabjáért 16.500 leit adott. Ezeknek a lovaknak mindegyike 20.000 leibe került az eladóknak és így minden egy eladott lónál háromezeröttszáz lei veszteség érte a kamara tagjait.

A budapesti tőzsde jegyzése. (Október 16.) Leszámitolóbank 91, Kereskedelmi Bank 112, Anglo Magyar Bank 89, Magyar Hitel 773, Pesti Hazai 194, Drasche 13, Csaky-Prackfalvi 78, Urikányi 98, Rima 908, Salgó 455, Általános Kereskedelmi 631, Beocsini —, Nasic 155, Spodium —, Szikra 244, Ganz 8, Magyar cukor 112, Delcukor 100, Lipták — Egis 15, Nova 5, Temesvári Szesz 192, Temesvári Sör —.

Primaria Munic piului Timisoara
No. VI. 34542/1929
din 7 Oct. 1929.

Publicatiune

Se aduce la cunostinta publica a timpului si locul vaccinarilor pentru copii in etate de 3 luni pana la 2 ani, precum si revaccinarea copiilor pana la etatea de 12 ani cari insa nu sunt revaccinati se vor efectua pe teritoriul orasului in modul urmatoare:

1. In Cetate Dl dr. Iosif Todan vaccina in localitatea scoalei primare din circ. I. str. Gen. Grigorescu No. (Ferenc József utca) la 22, 23 si 30 Oct. la ora 2. p. m.

2. In circ. san. urb. II. Dl dr. Alexandru Petculescu va vaccina la 22 si 29 Oct. la ora 3 p. m. in scoala de fete din Str. Ioan Maiorescu 5 (Bărăny-utca).

3. In circ. san. urb. III. Dl dr. M. Iivoj Stefanovici va vaccina la 23 si 30 Oct. la ora 4 p. m. in scoala de baieti din str. Simion Barnuiu (Magyar-utca).

4. In circ. san. urb. IV. Dl dr. Ion Bontila va vaccina la 23 si 30 Oct. la ora 2 p. m. in scoala de baieti din str. Pipos No. 4 (Iskola-utca).

5. In circ. san. urb. V. Dl dr. Stefan Banti va vaccina la 22 Oct. la ora 3 p. m. Elisabetin in scoala de fete din Piata Lahovari (Telekház).

6. In circ. san. urb. VI. Dl dr. Vasile Pinte va vaccina la 23, 24 si 30 Oct. la ora 4 p. m. in localele judetatoriei comunale IV. str. Jancu Vasilescu (Bem utca).

7. In circ. san. urb. VII. Principe Mihai Dl dr. Eugen Ratiu va vaccina la 21 si 22 Oct. la ora 2 p. m. in scoala primara de stat din Piata Avram Iancu.

8. In circ. san. urb. VIII. Dl dr. Liviu Selegianu va vaccina la 22 si 23 Oct. la ora 10 a. m. in scoala primara de stat din str. Crisan.

Despre aceasta dispozitie se in stiinteaza publicul cu observatiune:

1. ca copii sunt obligati la vaccinare si revaccinare,

2. cari copii au fost vaccinati de medici particulari sau cari din cauza de boala nu se pot vaccina parintii sunt datori a prezenta medicului de circumscriptie, ca medic vaccinator, un atestat legal dela acel medic particular.

Neimplinirea acestei ordonante, si neglijarea totala a vaccinarilor se pedepsesc conform legii sanitare a 42 si 54 si conform regulamentului pentru vaccinare si revaccinare a 45 si 56.

Primar: Domasneanu mp.
p. Secretar: Dr. Heim mp.

Kivándorlók !!

Utazatok ARGENTINIÁBA, BRAZILIÁBA, és URUGUAYBA, az egyedüli német társasággal, amelynek hajói kizárólag csak délamerikai kikötőkbe futnak. Egységes III. oszt. hajók a legnagyobb fényűzéssel. „Cap Arcona” nevű hajónk a világ egyetlen hajója, amely Hamburgból Dél-amerikáig csak 12 napot megy. Utakodjatok a falukra utazó ügynököktől.

Forduljatok közvetlenül **Juliu Klein** ügynökségéhez

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Cernaufi, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbat.

Timisoara-i Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala

Apróhirdetesek

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

Alkalmazás

Mindenes

Ki a főzéshez ért idősebb házaspárhoz november 1-ére felvétetik, csakis éves bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek. Szent György-tér 4, házmesternél.

Bejárónőt

takarításhoz keresek azonnalra. Cim a kiadóban. (5536)

Kötélgyártó

segéd azonnalra felvétetik. Lukács János, Rónác. (5545)

Keresek

éves bizonyítvánnyal gyermekszertő szobalányt elsejére és perfkert szakácsnőt azonnali belépésre. Jelentkezés délelőtt fél tizenegyig és délután 6 óráig. Drexlerné. Kőszegi-u. 5. (5548)

Allást keres

Gazdasági iskolát végzett ispán, hosszú működési gyakorlattal, kitűnő bizonyítvánnyal, január hó 1-re állást keres. Szives megkereséseket a kiadóba kérek „Ispán” jellegére. (5496)

Idősebb nő

a gazdaság minden ágában jártas kisebb családnál házvezetőnek ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. (5537)

Ejjeli őr

állást keres megbízható 40 éves ember nov. 1-re. Cim a kiadóban. (5532)

Idősebb gazdaszif

több évi gyakorlattal állást keres Cimket „Bármilyen állást vállalom” jellegére a kiadóba kérek. (1313)

Adás-vétel

Eladó

kisebb ház 530 □-öl telekkel Ujkisodán. Cim a kiadóban. (5538)

Kitűnő zongora

bérbeadó. Házörző vizsla átadó Józsefváros, Kossuth-u. 21. ajtó 4. (5542)

Egy billiárd-asztal

és egy zenélő automata eladó. Központi vendéglő. Ujszentes. (5544)

Férfi télikabát

fekete, kis termetre olcsón eladó. Weisz, Gyárváros, Uri-utca 5. (5541)

Ház eladó

Ujszentesen a templom-térrel szemben. Érdeklődni: Ujszentes, özv. Gombos Józsefné, 93. házszám alatt. (5540)

Keresek megvételre

használt, de erős kis üzleti fahos állványt pulttal és kisebb íróasztalt székekkel. Cim a kiadóban. (5549)

Veszek

nyersolaj-motort 3-tól 8 lóerőig. Babeseu Simion, Ghiroda, Crisan. (5550)

Kiváló

angol szerkezetű kereszturos Koch és Korselt gyártmányu, fekete, rövid zongora, alig használt, sürgősen eladó. Piata Traian 4 (Kossuth-tér 4) I. em. (5552)

Lakás

Modern

három egymásba nyíló helyiség a város központjában azonnal kiadó. Érdeklődni: Telefon 20-54. (5519)

Kiadó

szerény, kis, buto-ozott szoba ellátással. Elite mellett, Hunyadi-ut 19, ajtó 58

Uj ház

Gyárvárosban, Str. Digul mare 25 alatt 2 szoba, konyha, előszoba, éléskamra, fürdőszobából álló 40 □ öl területtel azonnal kiadó esetleg eladó. Érdeklődni: 3 Király-utca 7. Kieselsteinnél. (5531)

MEGRONTOTT ÉLELT

IRTA:

BERKÓ KÁROLY

(A DÉLI HIRLAP EREDETI REGÉNYE)

27. folytatás.

Már az első felvonás végén, amikor tizenkétszer tapsolták Annát a függöny elé, boldogan sietett a színpalak mögé, megölelte Annát és lelkesedéssel kérdezte:

— Mondjad, gyermekem; honnan vetted azt a tüzet, amely énekedben és játékodban egyaránt megnyilvánult? Anna mosolygott:

— Saját szívemnek a tüzet vittem bele a szerepembe. Nem volt ez számomra szerep, hanem a saját életem, amelyet eljátszottam.

Anny de Bárság fiatal magyar operaénekesnőről — Salamon Anna ezen a néven lépett föl — másnap reggel a lapok hasábos kritikákat írtak. A legteljesebb elismerés és a csodálat hangján emlékeztek meg róla. Egyben a szerződési ajánlatok garmadáját kapta Anna; akinek Normájáról nem győztek az igazgatók elég magasztaló szót mondani. Az első ajánlatot maga a párisi opera tette, de ajánlatot tett a milánói Scala, a római, brüsszeli és madridi opera igazgatója is táviratilag, akik megbízottjaik útján értesültek a nagy sikeréről.

Anna úgy határozott, hogy csak másnap este dönt, melyik ajánlatot fogadja el.

A második előadás után Lerouxék házában nagy társaság gyűlt össze Anna tiszteletére. A vendégek között volt számos színész, író és művész. Leroux egy fiatalembert vezetett Anna elé.

— Nézze, kedves Anna, egy földijét hozom magának. Tegnap érkezett Rómából és nagyon fog örüdni, hogy magát megismerheti.

Alig pillantott Anna a fiatalemberre, máris felkiáltott meglepetésében és örömeiben.

— Aladár, mit keres maga Párisban?

Az így megszólított valóban Márton Aladár volt, aki mosolyogva felelt:

— Rómából azért jöttem Párisba, hogy itt bevégezzem tanulmányaimat. Tudja, hogy annak idején megkaptam a nagy állami ösztöndíjat és az lehetővé tette számomra, hogy éveken keresztül a külföldön tartózkodjam. Azt azonban nem reméltem, hogy magát itt találom és maga se hitte volna még tegnap, hogy ma velem találkozik. De ha már így összekerültünk, engedje meg, hogy szívből gratuláljak önnek. A gratulálás után pedig mindjárt egy kérdésem következik.

— És mi az? — szolt Anna mosolyogva.

— Mit csinál Cilike?

— Hónapok óta nem tudok felőle közelebbit és ez az én hibám. Ugyanis igen rossz és hanyag levélíró vagyok és legutóbbi levelére bizony még nem válaszoltam. Van azonban egy frissen érkezett bécsi újságom, amelyet valószínűleg ő küldetett nekem. Ebben beszámoló van egy remekül sikerült hangversenyéről, amelyet Cili Bécsben adott. A kritika arról tanuskodik, hogy Cilikéből igen nagy művész nő lesz.

Márton Aladár ahelyett, hogy a hírnek megörült volna, borús arccal mondta:

— Hej, hej, ha Cilikéből nagy művész nő lesz, akkor kevés remény van számomra. A nagy művésznőnek majd nem kell egy szerény festő.

— Ugyan ne legyen esacsi! Miért ne lehetne magának reménye arra, hogy Cili a magáé lesz. Hü marad magához, ezt elhiheti. Kezeskedem Ciliről, akit jól ismerek.

— Köszönöm ezt a biztatást, Anna, — mondta Márton Aladár hálásan — hiszen Cilike szerelmében magam sem kételkedem. Azonban attól tartok, hogy az apja, aki, mint tudja, sohasem volt barátom, nem fogja hires művész nő leányát egy névtelen festőhöz feleségül adni.

— Hát kell annak a fiatal festőnek névtelenné maradnia?

— Nem és nem is fog az maradni! Az utóbbi években rengeteget tanul-tam és sokat haladtam. Már több képet eladtam. Kiállításokon is résztvettem már és az újságok is szépen írtak rólam.

A beszélgetést félbe kellett szakítani, mert Annának új vendéget mutat-tak be.

— Vicomte Saint Mireur!

A vicomte a nyegle ficsurak ama tanácsjából való volt, akik azt hiszik, hogy minden nőt első látásra meghódítanak.

— Művész nő, — mondta arrogáns hangon — remélem, hogy Párisban marad. Gondoskodni fogok róla, hogy állandó sikere legyen. Az egész Joekey-klub a barátom és kegyed valamennyi előadásán ott kell majd lenni a barátainknak, hogy tapsoljanak.

Annában az ilyen protekció ellen felbuzdult a magyar nemesi vér. Lerouxra vicomte Saint Mireur:

— Sajnálom, hogy a barátai tapsát és az ön jóakarátát nem vehetem igénybe. Azonban már döntöttem és Itáliába szerződöm.

Közben úgy nézett a vicomtera, hogy az úgy érezte magát, mintha hideg zuhany ömlene végig rajta.

— Hm, kissé gögös a kicsike — morgogta és örvendett, amikor egyik vendég lépett Annához és így tovább állhatott.

Anna nem törődött többé az incidenssel és a társaság többi tagjai felé fordult. Hirtelen azonban egy nyulánk, villogó szemű fiatalember lépett hozzá.

— Kisasszony, — mondotta — bocsásson meg, hogy a dolgaiba avatkozom. Hallottam az iménti beszélgetést és gratulálok, hogy milyen önzetségesen utasította vissza a felkiáltott protekciót. Csak továbbra is így gondolkozzék az életben, járjon a saját lábán és biztos, hogy nagyszerű pályát fog megfutni. Az ilyen protektorok, mint az iménti olyanok, mint a farkasok, amelyek báránnyra vadásznak.

Anna esodálkozva nézett a fiatalemberre akit nem ismert. Az észre-vette a kérdő tekintetet.

— Kollégák vagyunk és földiek.

Nemcsak azon a révén, hogy én is énekes vagyok, de azért is, mivel magam is magyar vagyok, bátorkodtam kegyednek tanácsot adni. Rózsa Lajos operaénekes vagyok.

Salamon Anna emlékezett erre a névre. Anyjával — még zsidovini tartózkodása idején — egyszer berándult Temesvárra és este elmentek a színházba, ahol Krecsányi Ignác társulata játszott. Operát adtak elő és a hőst egy rokonszenves fiatal színész énekelte. Még most is emlékezett rá, hogy megnézte a színlapot és akkor olvasta először Rózsa Lajos nevét. Az újságokból hamarosan megtudta, hogy Rózsa nagy karriert csinált. Fölvitték Budapestre és nem gondolta volna, hogy Párisban személyesen is megismerkedik vele.

(Folyt. köv.)

Egy szobás

konyhás lakás kiadó. Ugyanott egy szabóasztal és egy takaréktűzhely eladó. Gyárváros, Muzslai-utca 29. (5535)

Szuterén lakás

szép nagy egyszobás, villanyvilágítással nov. 1-re kiadó. III., Holló-u. 44. (5546)

Különféle

Szines cipőfestés 60— lei ifj. Szabó András. IV., Eötvös-u. 42.

Rusak Károly

pirosigazolványát Szentmiklóson elvesztette, megtalálóját az ottani rendőrségen adja le. (5534)

Kisebb gyermeket

teljes gondozásra vállalom. Cim a kiadóban. (5539)

Ki jó kosztot

ohajt enni, az forduljon özv. Kalikin Györgynéhez. IV., Csillag-u. 9. (5543)

Pénzkölcsönt

rövid lejáratú szerzek. Zalogcédulákat veszek. Tivoli ügynökség, Hunyadi-utca 5. Belváros. (5551)

Fogalom

a közönség körében az a tisztaság, rend és előzékeny kiszolgálás, melyet

20%

engedmény

adása mellett nyújtunk ezen lap előfizetőinek

Legolcsóbban

nálunk étkezhet, mert olcsó árainkból külön kedvezményképpen (P 1.50-es menüt kivéve)

10%

engedményt adunk.

Semmi

költsége sem az érkezéskor, sem az elutazáskor, mert szemben vagyunk a

Keleti Pályaudvarral. Magyar vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

Park-Nagyszállóda
VIII., Barros-tér 10.

Déli Hirnapló

CSÜTÖRTÖK
1929 OKTÓBER 17

LEGUJABB

ÉJFÉL UTÁN
ÉRKEZETT JELENTÉSEK

Az egységes munkások új független szervezetet alakítanak

Temesvár, október 16.

A romániai munkásmozgalom új határállomáshoz közeledik. Már hat hónapja, hogy az ismert temesvári események lezajlottak és azok alapján a munkaügyi miniszterium helyi megbízottai az illetékes vezetőügyszékekkel az egész országban a Trancu-Jasi-féle törvény alapján az egységes szakszervezetek feloszlását kérték. Az egész országban az összes törvényszékek elrendelték az egységes szakszervezetek feloszlását, kivételt csupán a temesvári törvényszék képezett, amely a feloszlásra vonatkozó kérelmet ítéletében elutasította. Az ítéletet a munkaügyi felügyelő a temesvári ítéletábrához megfeleltette és a tábla november tizenkettedikére tűzte ki a tárgyalást. Ettől a tárgyalástól függetlenül azonban

a temesvári munkásság és vele együtt az ország munkásságának azon tekintélyes csoportja, amely eddig az egységes szindikátusokhoz tartozott, újabb szervezkedésre határozta el magát.

A szervezkedés Temesvárról indul ki és teljesen a jogi személyiségekről szóló törvény utasításaihoz alkalmazkodik. Az egyes szakmai szervezetek gazdasági érdekeik megvédésére, szociális helyzetük javítására és a tökéletes munkásság között fennálló ellentétes helyzet javítására az úgynevezett független szakmai szervezetek megalakítását határozta el. Ezek a független szakmai szervezetek foglalkozási ágak szerint önállóan működnek, valószínű azonban, hogy egy központi tanácsban közös intézőszervet létesítenek. A munkásság reméli, hogy ezen új és tisztára szociális jellegű alakulásnak semmi akadálya sem lesz.

A független szakmai szervezetek legfontosabb programja azonban továbbra is az, hogy az osztályharc alapján állanak.

Beszélggettünk az egyik temesvári munkásvezérrel, aki a következőket jelentette ki:

— Valószínűnek tartom, hogy az ebben az évben lezajlott munkásemények a munkásságot egészen más tak-

tikai álláspontra készítetik. A független szervezetek a mai súlyos gazdasági körülmények között elsősorban a munkásság anyagi és szociális jólétét lesznek hivatva megvédeni és előmozdítani. Lehet, hogy a múltban történetek tévedések és taktikai hibák a mozgalminkban, de

okulva az eddig tapasztaltakon a reális és racionális, gyakorlati eredményekkel keesegtető politika utjára lépünk.

anélkül azonban, hogy eddig követett elveinket feladnánk, vagy hogy a megalkuvás politikáját követnénk.

Eddig tart a nyilatkozat. A romániai munkásmozgalom egyik része új taktikára határozta el magát és ez talán a temesvári kommunistapertől levont tanulság. Amennyiben a független szakszervezetek megalakítása a községi választásokig sikerül, úgy azokban már önálló listával vesznek részt.

A kormány közeli lemondását jósolják a liberális pártban

Bukarest, október 16.

A kormány kebelében támadt ellentétek foglalkoztatják az ellenzéki sajtót és a liberális köröket. E szerint a Maniu kormánynak egy hónapon belül meg kell buknia. Nagy feltűnést keltett az Universulban megjelent Maria özvegy királynéval folytatott interjú, amelyben a királyné nem a legbizalmasabban nyilatkozott a régensválasztással kapcsolatban. Maniu miniszterelnök tegnap megjelent Hitu udvari miniszternél annak a megállapítására, hogy az interjúban közöltek autentikusak-e? Az udvari miniszter válaszáról nem érkezett hír.

Nagy feltűnést keltett az a tény, hogy Vaida belügyminiszter távolmaradt arról a minisztertanácsról, amely Popovici lemondását tárgyalta. Már lemondásáról beszéltek, Vaida azonban a Popovicihoz való őszinte barátsága miatt nem vett részt ezen a minisztertanácson. Liberális lapjelentések szerint Vaida és Mirto államtitkár között súlyos nézeteltérések keletkeztek és Mirto ezek miatt előzetes bejelentés nélkül utazott el.

A Lupta jelentése szerint legközelebb a bel-, kül-, pénz- és kereskedelemügyi tárca kerülnek betöltésre. Madgearu lesz az új pénzügyi-

niszter, akinek visszaérkezésétől várják, hogy megkezdje a kormány kebelében levő ellentétek elsimitását. Híre jár, hogy a szabadságon levő Junian senki sem várja már vissza az igazságügyi tárca élére.

Viitorul tegnap délben jelentette, hogy Popovici pénzügyminiszter lemondása teljesen felborította a kormányzatot és komoly következményekkel jár. Vaida belügyminiszter hosszú tanácskozott Maniuval, majd Popovici lakására hajtatott, ahol a beszédeket folytatott, azután inátra Maniut kereste fel. Vaida délben a régi tanácsoshoz ment, ahol igen hosszú kihallgatáson volt. Bukarest körökben azt hiszik, hogy Vaida nem tényleg lemond és ezzel megnyitja a kormányválságot.

Vér fog folyni

Ausztriában, de a demokráciának győzni kell, — mondják a bolseviszocialisták

Bécs, október 16.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Ausztriai demokrácia párt hivatalos lapja, Arbeiterzeitung eddigi tartózkodásával szemben hirtelen frissen változtatott és tegnap már élesen lást foglalt a Schober-kormány vezetett alkotmányreformja ellen. Arbeiterzeitung többek között azt írja, hogy a szociáldemokrata párt közjogi helyzetének megváltoztatása minden eszközzel meg fogja akadályozni. A szociáldemokraták nem térnek vissza — mondja a cikk — Schumy helyettes kancellár nyegetésétől, amely szerint választás kell a béke és a háború, a demokrácia és a diktatura között. Am jöjjön háború és diktatura szakadjon Ausztriára, a polgárháború nagy lesz, lásából csak a demokrácia kerül ki győztesen. Miután a bankok omlottak, az infláció megrázta a piacot, a forgalom megszűnt, a tőke megakadt, vér fog folyni és a föld fegyveresen fog közbelépni. A kormány ne áltassa magát hiú nyekkel, — fejezi be cikkét az Arbeiterzeitung — mert a szociáldemokrata párt nem riad vissza a fenyegetéstől és nem engedi magát megszelídíteni. A jelszó ez: Az alkotmány körül csen alku.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 október 16-án reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816 50, 816 50 — Dollár 167.70, 167.95 — Hollandi for. 67.48 67.50 — Dinár 2.95, 2.96 1/2 — Francia frank 6.59, 6.59 1/2 — Olasz líra 8.80, 8.81 — Cseh kor. 4.98, 4.99 — Német márka 40.07, 40.09 — Osztr. schilling 23.68 23.70 — Magy. pengő 8.35, 28.38 — Sv. frank 32.42, 32.45

Terményárak:

Buza 520, ujbuza 560, tengeri 320, árpa 300, zab 310, korpá 250, burgonya 130, lei száz kilónként.

Olcso és jó Butor csak **F. SCHUSTER**

butorgyárban hapható. Erzsébetváros, Korona-utca 4. Telefon 11-91. Mintalakat Józsefváros, Hunyadi-utca 3.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a „HELICON“ Bányászati Nyomda Részvénytársaságnál, Timișoara